

NOVĂŢEANUL

Publicație lunară independentă

ORAȘUL NOVACI ❖ ANUL V, NUMĂRUL 48 ❖ Sâmbătă, 24 Iunie 2017 ❖ ISSN 2392 - 6961

ACTUALITATEA NOVĂŢEANĂ

La Novaci continuă în ritm intens acțiunile de înfrumusețare și gospodărire a orașului. După ce au fost amenajate noi parcări în zona Pieței orașului, lângă podul de peste Gilort din fața Bisericii „Sfântul Ioan Botezătorul”, în zona blocurilor de pe Strada Eroilor, recent s-au încheiat lucrările de amenajare a trotuoarelor pe străzile Eroilor și Trandafirilor.

În curând, vor începe lucrările de modernizare a Monumentului Eroilor de lângă Școala Gimnazială Novaci și a Monumentului fostului Prim-Ministru Gheorghe Tătărescu din Plaiul Novaci, de numele căruia se leagă construcția DN 67C, drumul care avea să facă pentru prima dată legătura între Oltenia și Transilvania.

După ce anul trecut conducerea Spitalului Orășenesc Novaci a achiziționat un sistem modern de elongații, un nou aparat de ultimă generație va intra în dotarea Spitalului. Este vorba despre un **scintigraf**, cu ajutorul căruia se vor putea depista la timp bolile grave.

Potrivit precizărilor managerului Spitalului Orășenesc Novaci, Dl. Emil Grigore, scintigraful depistează orice tip de cancer, precum și afecțiuni care se regăsesc atât la scară structurală, cât și funcțională a organelor sau sistemului osos, a unor procese funcționale și patologice ale organelor examinate ca: inflamații, sângerări, infecții sau tumori. Cu ajutorul acestui aparat, cancerul poate fi depistat de la primele celule afectate, cu 4-5 ani înainte ca boala să poată fi pusă în evidență de tomograf sau RMN.

La inițiativa domnului Consilier Local, prof. Dumitru Bondoc, unui număr de 103 cadre didactice, pensionari sau dispăruți, le-au fost înmânate diplome de „Cetățean de Onoare al Orașului Novaci”.

Este un semn de recunoștință pentru contribuția acestora la dezvoltarea învățământului novăcean de-a lungul timpului.

După ce la începutul lunii martie în Piața Orașului Novaci și-a făcut apariția „Moș Novac – Întemeietorul”, sculptură în piatră a Prof. univ. dr. N. Vințanu, în săptămâna premergătoare „Urcatului oilor la munte”, ediția a 50-a, 21 mai 2017, în parcul din fața Primăriei orașului a apărut o nouă

sculptură: un cerb, operă a aceluiași sculptor. Cerbul reprezintă Stema Orașului Novaci.

Prof. univ. dr. N. Vințanu, urmează să ridice în parcul din fața Primăriei și o fântână arteziană reprezentând o lostriță, tot din piatră.

Cu o săptămână înaintea începerii vacanței de vară, preșcolarii de la Grădinița de Copii Novaci au vizitat Secția Pediatrie a Spitalului Orășenesc Novaci, oferind jucării copiilor internați în secția respectivă.

Gestul preșcolarilor novăceni este de apreciat, având în vedere că micii pacienți internați în Secția Pediatrie a spitalului vor putea suporta mai ușor perioada de spitalizare.

În cadrul acțiunilor de promovare turistică a Gorjului și în special a Transalpinei la nivel internațional, la Rânca, va avea loc în seara zilei de 29 iulie cea de-a doua ediție a Festivalului de rock „Transalpina”. Vor evolua trupele: The Rock – Tribut AC/DC, Regina – Tribut Queen (Italia), Kempes, Fameless, Krypton, 9,7 Richter, Vița de Vie, Vuuk.

Pe timpul zilei se vor desfășura competiții sportive de ciclism, motociclism, precum și un concurs de buggy.

Ansamblul Folcloric „Nedeia” al Casei de Cultură Novaci a participat miercuri, 14 iunie 2017, la „Zilele Școlii Populare de Artă Târgu-Jiu”. Acțiunea se înscrie în ciclul de manifestări organizate de Școala Populară de Artă Târgu-Jiu cu prilejul împlinirii a 45 de ani de activitate în slujba tradițiilor și cântecului popular.

Constantin DĂRVĂREANU

„Cel mai de preț bun al tău e sănătatea. Profită de asta. Dacă sănătatea ta e bună, nu o distruge; dacă nu e bună, nu o distruge mai mult”. (Pablo Picasso)

ZILELE SPITALULUI ORĂȘENESC NOVACI, 8 - 9 iunie 2017

În cadrul celei de-a doua ediții a „Zilelor Spitalului Orășenesc Novaci”, 8-9 iunie 2017, s-a organizat **Simpozionul medical multidisciplinar „Provocări în practica medicală curentă a unităților sanitare cu paturi”**. Această nouă ediție s-a bucurat de o prezență record: 204 medici și 207 asistenți medicali. La simpozion au participat și medici care profesază în spitale și clinici de renume din Timișoara și Craiova, precum Conf. Univ. dr. Bogdan Marian Cazacu sau Prof. univ. Vere Cristian.

Prima zi a Simpozionului s-a deschis cu prelegeri susținute de medici specialiști în Recuperare medicală, medicină fizică și balneologie (RMFB), a continuat cu dezbateri pe teme de Medicină Internă și s-a încheiat cu dezbateri pe teme ca: „Proteizarea de șold și genunchi la Spitalul Novaci”, „Material nou de osteosinteză pentru fracturile diafizare de tibie”.

Cea de-a doua zi a Simpozionului a cuprins dezbateri pe teme complexe în chirurgie susținute de doi medici din Timișoara, Prof. univ. dr. Ciprian Duță și dr. Răzvan Diaconescu. A continuat cu dezbateri pe teme în specialitatea Ginecologie, susținute de medici din

Gorj și de dr. Bogdan Șorop din Timișoara (Cerclajul laparoscopic la o gravidă cu insuficiență cervico-istmică). Simpozionul s-a încheiat cu dezbateri care privesc provocările în practica medicală și cu dezbateri cu medici specialiști în Pediatrie și Planificare Familială, pe teme ca: „Managementul infecțiilor nosocomiale la Spitalul Novaci”, „Importanța diagnosticului precoce al bolilor severe la copii – prezentare de caz” și „Obezitatea la copil”.

Au fost două zile pline, două zile având ca obiectiv principal perfecționarea actului medical la Spitalul Orășenesc Novaci. Pe lângă medici de prestigiu din Timișoara, Craiova, Târgu-Jiu, Horezu, se cuvine scos în evidență aportul deosebit al medicilor Spitalului Orășenesc Novaci, manager Emil Grigore, la reușita Simpozionului: Camelia Lăcătușu, Gabriel Buciu, Ciprian Marina, Marcel Navolan, Alina Mihaela Bulborea, Alina Mischie, Sorina Dinulescu, Alexandra Stoicoiu, Corina Catrina, Ktp. Dan Bădulescu, precum și a unui mare număr de asistente medicale din toate secțiile Spitalului Novaci.

Constantin DĂRVĂREANU

Solstițiul de vară

Punctul de vedere care urmează nu are de-a face cu chinurile prelungite ale nașterii unei lumi și poate nici cu poezia, la o privire superficială.

Sau poate că da? De fapt, timpul acestei nașteri trebuie să fie aproximativ egal cu cel al plecaților din Egipt spre Țara Făgăduinței – pentru că, de fapt, o generație construiește lumea conștiinței sale și până conștiința nu capătă alte dimensiuni, nici lumea nu se schimbă.

Din robi, cei plecați în Exod, trebuiau să ajungă stăpâni, cu toate pierderile colaterale, și asta nu se putea împlini într-o generație, ci în două, cel puțin.

Vreau însă, nu despre asta să scriu, ci despre timpul solstițiului de vară, în care noi-trăitorii din spațiul grădinii de sub cer avem o comuniune, până la identificare cu elementele naturii, când ne apropiem de poezia intrinsecă, de esența filozofică a perfecțiunii acesteia.

Ființe solare fiind, pentru noi, timpul solstițiului nu-i doar secunda astronomică din miezul zilei de vară, când lumina și căldura soarelui ating suprafața apei celei mai adânci fântâni din lume- cea de lângă piramida din Egipt, ci timpul din miezul verii când suntem conectați la o altă energie cosmică.

Prof. Lucia Silvia PODEANU

128 DE ANI DE LA MOARTEA LUI M. EMINESCU

Înțelepciunea veacurilor în creația eminesciană

Prof. univ. dr. N. VINȚANU

Creația eminesciană continuă să provoace gândirea contemporană și acum la 128 de ani de la tragica moarte a poetului. Contrar părerii unor inși aciuți la unele reviste de cultură de azi, mesajele, conținuturile și formele estetice desăvârșite constituie pentru noi, cei mulți, un nesecat izvor de inspirație și de întărire a cugetului pentru a străbate negurile vremurilor prezentului.

În tradiția românească s-a statornicit de mult ideea că înțelepciunea, cugetarea filozofică profundă, pot fi înțelese mai amplu prin mijloacele artei. Zicătoriile și ghicitoriile populare, basme ale românilor ca „*Tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte*” stau drept mărturie. Scrierile filozofice ale lui L. Blaga, ca de exemplu *Trilogia culturii*, ne prezintă „pe viu” cum se poate ajunge la profunzimi filozofice nebănuite, utilizând mijloace estetice atunci când analizează „dorul/plaiul/dealul și valea” etc. La rândul său, C. Noica, în *Sentimentul românesc al ființei*, plecând de la simpla exprimare a verbului „a fi” în diferitele sale ipostaze din rostirea obișnuită, ne dezvăluie stările complexe ale Ființei, ale Existenței, în limba noastră cea de toate zilele.

Poeziile eminesciene ne prezintă paliere excepționale ale înțelepciunii seculare, turnate în versuri de o rară frumusețe și profunzime. Astfel, poetul plecat departe de țară, la studii, tânjind după locul natal, va scrie în poezia *Din străinătate* că: „aș vrea să am o casă tăcută, mititică./În valea mea natală, ce undula în flori./Să tot privesc la munte în sus cum se ridică./Pierzându-și a sa frunte în negură și nori...”. Este chemarea pământului natal, a locului în care poetul s-a născut și a făcut primii pași în lume. În sensul său profund, această aspirație este, ceea ce au spus marii gânditori încă din Antichitate, Vatră – Sentimentul de Acasă, adică acea comuniune cu lumea imediată pe care o purtăm cu noi pe parcursul întregii vieți și care ne leagă visele și speranțele în clipele de restriște, durere sau necazuri.

Analizând lista cursurilor universitare urmate la Viena și Berlin, constatăm că M. Eminescu a avut profesori celebri de filozofie ca Duhring, Rappaport, Zeller, Zimmerman Vogt sau Althaus, mai toți instruiți la școlile filozofice ale lui Kant și Hegel, ei înșiși fiind fie neokantieni, fie neohegelieni. Aceasta și-a pus adânc amprenta pe cultura filozofică a marelui nostru poet care chiar se pregătea la un moment dat să țină la Universitatea din Iași prelegeri despre Kant, pregătire care însă nu s-a finalizat. Câștigul ideatic pentru Eminescu a fost enorm, prin contactul direct cu personalitățile filozofice ale timpului. Aceasta se vede în aceea că mai toate poeziile, inclusiv cele care cântă dragostea sau natura, conțin structuri filozofice cu înțelesuri adânci.

Dacă luăm, de exemplu, superba poezie *Peste vârfuri*, un model remarcabil de armonie internă a versurilor, vedem că poetul nostru național ne dezvăluie trăirile intense în raport cu sunetele melodioase ale unui corn aflat în depărtare. Astfel... „Peste vârfuri trece lună,/Codru-și bate frunza lin,/Dintre ramuri de arin/Melancolic cornul sună/Mai departe, mai departe./Mai încet, tot mai încet,/Sufletu-mi nemîngîiet/Îndulcind cu dor de moarte...”. Sugerarea trecerii implacabile a timpului rătăcitor, a apropierei oricărei existențe de finitudinea sa, ne dezvăluie profunzimea descoperirii gândirii grecești de acum 2500 de ani, prin

Heraclit, că „totul curge” și că „nu te poți scălda de două ori în apa aceluiași râu”. Singura certitudine, în lumea aceasta, vor spune existențialiștii secolului XX, este apropierea implacabilă de sfârșit a oricărei existențe concrete.

Desigur, idei ale vechilor înțelepți ai lumii găsim din abundență în *Scrisoarea întâi* „Pe când luna strălucește peste-a tomurilor bracuri,/Într-o clipă-l poartă gândul îndărăt cu mii de veacuri,/La-nceput, pe când ființa nu era, nici neființă,/Pe când totul era lipsă de viață și voință,/Când nu s-ascundea nimic, deși tot era ascuns.../Când pătruns de sine însuși odihnea cel nepătruns./Fu prăpastie? genune? Fu noian întins de apă/N-a fost lume pricepută și nici minte s-o priceapă...” În aceste versuri de o profunzime extraordinară descifrăm ideile hegeliene despre Ființă și Neființă care, trecând una în cealaltă, vor produce lumea.

Pe de altă parte, în poezia *Împărat și proletar*, găsim strigătul ce străbate mișcărilor sociale, având ca punct de plecare întrebarea „ce este dreptatea?” Eminescu răspunde aici, aidoma unui revoltat de pe baricadele revoluțiilor sociale ale timpurilor moderne : „Spuneți-mi ce-i dreptatea?- Cei tari se îngrădără/Cu-averea și mărirea în cercul lor de legi;/Prin bunuri ce furară, în veci vezi cum conspiră/Contra celor ce dâșii la lucru-i osândiră/Și le subjugă munca vieții lor întregi...”

Nivelul cel mai înalt de înmănușiere al înțelepciunii veacurilor îl găsim, însă, după convingerea noastră, în poezia *Luceafărul*. Aici nu avem numai contrapunerii între etern și efemer, între geniu și prozaic, cum s-a spus mereu, ci între temeiurile primare ale lumii – Esențele și Existențele fenomenale, temporale. Măreția mesajului cuprins aici constă, de asemenea, în arta de a exprima Esența lumii – Mișcarea, Devenirea – care aduc cu sine Spațiul și Timpul, Finitul și Infinitul, Cauza și Efectul etc. Astfel, din călătoria Luceafărului spre Creatorul Lumii, pentru a cere să i se schimbe soarta, de fapt de a trece de la un

orizont la altul, aflăm următoarele : „Poni luceafărul. Creșteau/În cer a lui aripe./Și căi de mii de ani treceau/În tot atâtea clipe.../Căci unde-ajunge nu-i hotar,/Nici ochi spre a cunoaște./Și vremea-ncearcă în zadar/Din goluri a se naște...” Creatorul Lumii îi dezvăluie însă Luceafărului că „Din sânul vecinicului ieri/Trăiește azi ce moare,/Un soare de s-ar stinge-n cer/S-aprinde iarăși soare;/Părând pe veci a răsări, din urma moartea-l paște./Căci toți se nasc spre a muri/Și mor spre a se naște...” Adică o mișcare spre infinit a tuturor existențelor concrete ce se supun implacabil esențelor primare ale lumii, Mișcarea, Devenirea, Spațiul, Timpul...

Aceste versuri, ca multe altele din *Luceafărul* și din celelalte opere eminesciene, conțin o condensare estetică deosebită, unde putem descifra idei ale lui Pitagora, Heraclit, Socrate, Platon, Aristotel, Kant, Hegel etc. O măreție ideatică pe care nu o mai întâlnim în alte creații literare românești și este posibil nici să nu mai fie...

PENTRU TINE, EMINESCU

Lucia Silvia PODEANU

*Dacă de citit n-am terminat,
Este pentru că mereu mă-ntorc
Și mă tot mir cum ai aflat
Gândul meu 'nainte de soroc.*

*Măria-Ta, Poetul lumilor ce-au fost
Și al celor ce-au să vină,
Pe toate le-ai rânduit, cu rost,
În versuri picurate
De clopoței de argint,
În mângâieri și șoapte de alint,
În dorurile de pe acest pământ,
În visul de iubire împlinit după moarte,
În zborul printre stele
Și în durerea de a înțelege că, din toate,
În mintea unui om obișnuit,
Încapă doar un pic!
Măria Ta, ne iartă
Că nu înțelegem tot,
Că durerea și chinul
Ți-au însoțit destinul.
Dar lasă-ne din carte-ți să citim
Și trista ta poveste să o știm.
Din cartea cu strămoși și cu eroi,
Pricepem mult mai bine cine suntem noi,
Iar dacă-n carte sunt:
minciuni, trădări, insulte, dezamăgiri, revolte,
ironii,
E ca aminte să ne-aducă
Cine ar trebui să fim!*

*Măria Ta, nepotul meu m-a întrebat
De voie-i dai s-o mai citească înc-o dat'
„Citește-o încet, copile, și cu drag,
În ea nu-i povestea unui binecuvântat,
Ci e și sufletul întreg
Al unui neam curat!*

URCATUL OILOR LA MUNTE

EDIȚIA A 50-A, NOVACI, 21 MAI 2017

Constantin DĂRVĂREANU

Ziua de duminică, 21 mai 2017, va rămâne în amintirea tuturor novăcenilor. A fost ziua în care s-a sărbătorit cea de-a 50-a ediție a tradiționalei manifestări folclorice pastorale „Urcatul oilor la munte”, zi care a coincis cu Sărbătoarea creștină a Sfinților Împărați Constantin și Elena când, de regulă, ciobanii pleacă cu oile în munți. Au trecut așadar 50 de ani de când sărbătorim un obicei tradițional din viața păstorilor novăceni, ceea ce demonstrează că la Novaci se acordă o mare atenție păstrării și valorificării patrimoniului cultural local. Prestigiul manifestării a crescut an de an, ajungându-se la transformarea unui obicei pastoral într-o sărbătoare a întregii spiritualități novăcene, cu participarea unor formații artistice de mare prestigiu din județe și localități în care creșterea oilor a fost și a rămas o îndeletnicire de bază a locuitorilor.

A fost o zi minunată, în care timpul total nefavorabil din săptămâna premergătoare sărbătorii novăcene s-a oprit, făcând loc unei zile superbe, cu mult soare, cu veselie și distracție, cu muzică și dansuri, cu petreceri însoțite de bucate tradiționale, cu tocan de oaie și nelipsitele chimire și pălării ciobănești aduse de mari meșteri sibieni.

Mii și mii de participanți din Gorj și județele vecine au fost prezenți la sărbătoarea noastră, alături de conducerea județului, de parlamentari din Gorj, cu toții fiind impresionați de ceea ce au văzut la Novaci. A fost o sărbătoare de înaltă ținută și nu greșesc dacă spun că a fost

una dintre cele mai frumoase sărbători folclorice nu doar din Gorj, ci și din țară, în care meritul principal este al organizatorilor, cei care se străduiesc an de an ca manifestarea să se ridice la prestigiul de care se bucură orașul Novaci în țară.

Cea de-a 50-a ediție a tradiționalei manifestări folclorice pastorale „Urcatul oilor la munte” a debutat cu urarea de „Bun venit” adresată tuturor participanților de către Primarul orașului Novaci, dr. ing. Dumitru Leuștean, cu felicitările adresate organizatorilor de către

oficialitățile județului Gorj, a continuat cu acordarea de către Primarul orașului a unor diplome și premii unor cupluri novăcene care au împlinit 50 de ani de căsnicie, cu Parada cântecului, jocului și portului ciobănesc, la care au luat parte 18 formații artistice și cu spectacolele prezentate de ansamblurile invitate la sărbătoarea noastră. După mulți ani, am avut o prezență artistică deosebită, cu invitați de onoare: Ansamblul Folcloric „Mărginimea” din Sibiu, Ansamblul de călușeri din Rășinari-Sibiu, Ansamblurile Folclorice „Junii Petrileni” și „Bujorii muntelui” din Petrila, „Junii Petroșanilor” din Petroșani-Hunedoara, Ansamblurile Folclorice „Miorița” din Vaideeni și „Dor” din Băbeni-Vâlcea, Ansamblul Artistic Profesionist „Doina Gorjului” din Târgu-Jiu, Ansamblul Folcloric „Cheile Oltețului” din Polovragi, Ansamblul Folcloric „Liviu Dafinescu” din Baia de Fier, Formația de dansuri

populare a Căminului Cultural Albeni-Gorj. Cu bucurie, trebuie remarcat faptul că orașul Novaci a fost bine reprezentat de către formațiile artistice ale Grădiniței de Copii Novaci (2 formații), Școlii Gimnaziale Novaci (2 formații), Clubului Copiilor Novaci, de către Formația de Fanfară și Ansamblul Folcloric „Nedeia”.

Cea de-a 50-a ediție a tradiționalei manifestări folclorice pastorale „Urcatul oilor la munte”, Novaci, 21 mai 2017, a fost o ediție de mare succes pentru care organizatorii merită toate felicitările.

Fotografii de Elisabeta MĂRGINEANU

SÂNZIENELE

Prof. Înv. Primar, **Tatiana DÂRVĂREANU**

Sânzienele sunt niște flori care, potrivit superstiției, apără pe oameni de agresiunea duhurilor rele și totodată aduc noroc în casă. Spre deosebire de Iele și Rusalii, considerate „dușmane oamenilor”, Sânzienele sunt înfățișate drept bune și își fac simțită prezența doar în noaptea dintre 23 și 24 iunie, când „se deschid cerurile”. Sânzienele mai sunt numite și Drăgaice (Pociovaliștea, Crasna-unde se organizează și un mare Târg); în limba slavonă însemnând „dragă”, „frumoasă”. Sânzienele sunt niște flori frumoase de

vară. Din aceste flori se împletesc cununi, „*Cununa Sânzienelor*”. Aceste cununițe pot fi purtate de fete pe cap sau la cingătoare. Se zice că aceste cununi sunt aducătoare de noroc, în gospodărie, privitor la animale sau pentru alesul sau aleasa inimii. Erau confecționate din flori în ziua premergătoare sărbătorii Sânzienelor și tot în ziua respectivă, seara, erau aruncate pe acoperișul stânilor. Ciobanii le păzeau toată noaptea din strungă să nu le fure băcițele. Dacă băcițele tinere reușeau să le fure, îi făceau de râs pe ciobanii care nu au fost în stare să le păzească. Dacă ciobanii le prindeau pe fete când încercau să le fure, le duceau la izvor și le puneau sub șipot, udându-le cu apă.

Se zice că se aruncau cununițele pe acoperișul stânilor, al casei, pentru ca persoana care le arunca să viseze noaptea alesul sau aleasa inimii.

Cununa Sânzienelor mai are și o altă semnificație. Dimineața se uitau pe cununițe, căutau în ele și dacă găseau fire de lână albă, însemna că au noroc la oile albe. Dacă găseau fire de lână neagră, însemna că au noroc la oile negre.

Sânzienele constituie și una dintre cele mai renumite sărbători ale munților. De Sânziene, la Poiana Muierii de sub Tărtărau, la început, apoi la Obârșia Lotrului, la vestita cabană a lui Ghișe, situată la confluența Lotrului cu Pravețul, dar și la Rânca, mai încoace, se organizau în fiecare an, la 24 iulie, nedei la care participau ciobani și băcițe veniți de prin toți munții, tineri și vârstnici, dar și locuitorii din satele de la poalele munților, din Transilvania și Oltenia, îmbrăcați în straie de sărbătoare. Veneau negustori cu obiecte trebuincioase la stână. Fetele și flăcăii se întreceau în hore, iar cei bătrâni se adunau la sfat.

Nedeia de la Poiana Muierii, loc de vechi petreceri ale ciobanilor din Tărtărau, Praveț, Cibanu, Huluzu, din toți munții Lotrului a dispărut de mult. La fel ca și cea de la Obârșia Lotrului sau Rânca. Ciobanii mai în vârstă, își amintesc cu nostalgie de vestitele nedei de Sânziene, din 24 iunie de la Poiana Muierii, Obârșia Lotrului sau Rânca, sărbători închinată munților.

Flori de sânziene

Lucia Silvia PODEANU

**S-au întâlnit pe malul unui râu.
Ea, tânără fecioară,
El, flăcău.
Au picurat galbene miresme
din florile de sânziene,**

**și-au zâmbit,
în jur nu mai era nimic.
Doar minunea iubirii din florile
verii,
strânsă-n albastrul privirii.**

Solstițiul de vară

Urmare din pag. 1

Este timpul când cunoaștem esența luminii, în care conștiința noastră se purifică, am putea spune că „se sterilizează” într-un proces de autoevaluare și eliminare a tot ceea ce este gând negativ, ca să nu mai vorbim de faptă. Devenind și noi un fel de făpturi ale luminii, ne e mai ușor să ignorăm-ar fi bine să eliminăm-gândurile negative, mai ales emoțiile izvorâte din vicii și defecte de caracter.

Invidia, ura, răutatea, setea de răzbunare, se topesc în lumina iubirii divine, eliberând conștiința noastră de tot ceea ce este defect, viciu, rămânând doar calități pozitive: bunătate, altruism, acceptarea succesului celui alt, fără să-l judecăm, să-l condamnăm, să-l invidiem.

Acesta e un prim pas-poate cel mai important-spre formarea celor care vor crea o lume a păcii și a armoniei. Cu toată energia solară a atâtor solștiții, nu pot să nu notez cu regret că de fapt, în real, această formă de emancipare, această ridicare deasupra atacurilor negative, cotidiene, această conștiință, ca mijloc de deconectare din negativ, n-a ajuns la instanța morală a psihicului-aceea de a distinge între ce este bine-și ce este rău. Cât despre atitudinea reflexivă-de a identifica vina și a îndepărta greșelile, suntem mult prea departe. Degeaba ne protejează în spațiul și timpul solstițiului de vară lumina, sufletele nemuritoare, iubirea absolutului divin, nu ne ridicăm, încă, la nivelul superior al psihicului uman.

Conștiința noastră n-a reușit să se lămurească, să aibă în urma „proceselor de conștiință” muștrări de conștiință.

Da, căci dacă am fi prea „sterilizați”, n-ar mai exista valorile negative, prin antiteza cărora se obține punerea în lumină a celor pozitive. Pentru că nu putem avea o evoluție spirituală în afara moralei, ar fi bine să acumulăm doar ceea ce aduce armonie, pace în suflet, în lume. Noi, însă, continuăm să acumulăm valori materiale, deoarece conștiința îi conferă individului capacitatea de a alege, de a decide, în final de a fi responsabil; dar, se pare că n-am învățat nimic din istoria, evoluția, relația noastră cu energia cosmică.

Să ne privim în fiecare solstițiu de vară în oglinda sufletului, pentru a elimina mai ușor defectele, pentru a capta energia divină, pentru a face să ne prețuim ca ființe morale, continuând spiritualitatea poporului din care facem parte.

Doar atunci, timpul solstițiului de vară își va fi împlinit menirea de a dărui suficientă energie celui ce a arat, a semănat și acum culege rodul bogat al pâinii cea de toate zilele.

Doar solstițiu de vară este timpul comuniunii noastre cu armonia diviniului echinocțiu, ce ne va conduce către solstițiu de iarnă, cel al sacrificiului luminii, dar și al nașterii speranței.

DRUMUL VIEȚII, DE AZI S-A SCHIMBAT!

.....
**Bun rămas, catalog învechit, prăfuit,
Despărțirea acum a sosit,
Câte note ne-ai dat, câte lacrimi ne-ai luat,
Dar acum am plecat.**

.....
Drumul vieții, de azi s-a schimbat.

Sunt versurile unui cântec ce răsuna joi, 15 iunie 2017, nu doar în sala clasei a IV-a, ci în toată Școala Gimnazială Novaci.

Am fost prezent la un moment înălțător, un moment rar, un moment când am înțeles odată în plus ce se petrece în sufletul unui copil. Regret că acest eveniment nu s-a petrecut undeva, într-o sală în care să fie prezentă multă lume, chiar dacă nu făceau parte din intimitatea clasei a IV-a Școlii Gimnaziale Novaci. Mulți oameni ar fi avut de învățat de la acești copii, de la bunătatea lor sufletească, de la sentimentele ce le nutresc pentru dascălul care le-a pus pentru prima dată creionul în mână, învățătoarea fiind pentru ei, mai mult decât o mamă adevărată.

Au trecut patru ani, poate cei mai importanți din viața unui copil când începe să deslușească adevăratele taine ale vieții. Și-au amintit de primii pași pe porțile școlii, făcuți

cu timiditate, de primele lecții când învățătoarea le ținea mâna, în mâna ei, de bucuriile și prietenii legate în cei patru ani, de clipele de zburdălnicie din pauze, de notele din catalog, de toate.

Nu mi-a fost dat să trăiesc un asemenea moment până la vârsta pe care o am. Lacrimi, lacrimi, hohote de plâns ale copiilor; învățătoarea aproape nu mai putea striga catalogul. Unora, parcă le dispăruse cineva drag. Dar nu, erau lacrimile despărțirii de învățătoarea care le-a călăuzit primii pași în viață, chiar dacă uneori îi mai și certa, erau lacrimile unor trăiri interioare mărețe, erau lacrimile unor clipe de neuitat, erau lacrimile învățătoarei pentru copiii cărora le-a călăuzit timp de patru ani pașii spre iubirea de carte și învățătură. Erau lacrimile celor mai adânci sentimente umane răspândite pe altarul sufletului.

Cinste părinților care le-au dat viață. Iar vouă, copii, vă doresc să fiți sănătoși, să învățați bine și să ajungeți oameni de nădejde și să rămâneți tot așa de buni la suflet, fiindcă, societatea are nevoie de oameni integri, curați la suflet, cinstiți și iubitori de țară și popor.

Constantin DÂRVĂREANU

COMUNA POCIOVALIȘTEA ÎN ANII CELUI DE-AL DOILEA RAZBOI MONDIAL

In perioada interbelică și până la instaurarea regimului comunist, una din atribuțiile prefectului era de a inspecta comunele din județ pentru a vedea la fața locului care sunt problemele comunității locale și cum pot fie ele remediate. Cu această ocazie erau vizitate primăria, școala, bisericile și alte instituții importante din comună, iar procesele verbale de control, întocmite atunci, reprezintă o adevărată radiografie a localității din punct de vedere economic, demografic, sanitar, școlar etc. Un asemenea control are loc la 6 august 1941 în fosta comună Pociovaliștea, care este descrisă în detaliu în rândurile de mai jos:

„Noi, colonelul Teodor Graur, prefectul județului Gorj, însoțit de dl. C. Pacoste, șeful Biroului Contabilității Județene, inspectând comuna Pociovaliștea de la orele 8:30 la 15, am constatat următoarele:

1. Starea sanitară: Serviciul sanitar este foarte bine asigurat de medicul circumscripției Novaci, care inspectează de 4 ori pe lună comuna, luând măsuri pentru buna stare sanitară. Fișele sanitare ale școlărilor sunt aproape complete (95%). Moașa comunală activează bine, interesându-se de femeile gravide, precum și de lehuze, copiii sunt examinați la spitalul Novaci, în ședințele speciale de puericultură. Agentul sanitar patrulează aproape zilnic comuna aplică măsurile ordonate de medic, în comună există 17 fântâni, toate având capace de lemn; analiza bacteriologică a apei nu s-a făcut încă.

2. Mișcarea demografică: De la 1 ianuarie a.c. până în prezent: născuți 19 (din care 11 au fost asistați de moașă), 37 morți (din care 5 copii și 4 sugari). Excedent natural: 18.

3. Școala: Pe întreaga comună nu este decât școala din Pociovaliștea. Școala are 7 învățători (din care 2 utilizați) și un maestru lemнар. Localul este compus din 4 săli mari de clasă și una cancelarie, două din săli sunt astfel construite pentru a servi ca sală de spectacole și scenă. Sobele fiind de zid este de dorit a fi înlocuite cu altele de teracotă. Întreținerea întregului local este foarte bună, iar curățenia bine făcută, astfel că școala poate să reînceapă în foarte bune condițiuni. Catalogele au fost bine

întocmite și completate. Matricola completată cu toate datele inclusiv fișele. Situația școlară pe anul 1940-1941: înscriși 286, cu frecvență regulată 280 (aproape 98%) și promovați 252, adică 88%. Destoinica directorului și a învățătorilor se evidențiază prin frumoasele rezultate obținute, iar prezența așa de bună se datorește perseverenței cu care s-au urmărit elevii ce au absentat de la început, dând imediat în urmărire 16 elevi, care prezentându-se nu au mai fost urmăriți și amendați. Școala are un atelier de tâmplărie care funcționează într-o cameră închiriată, dar prea departe de școală; este necesar a fi mutată mai aproape și a i se completa sculele, dând posibilitatea elevilor de a lucra efectiv. Școala nu are teren de lucru. În fața localului de școală este o mică grădiniță în suprafață de 1 870 m.p. plantată cu zarzavaturi și pepinieră, modul cum este lucrată face cinste școlii și elevilor. Cantina a funcționat prin grija doamnelor învățătoare, care au reușit să obțină adeziunea a 70 de gospodării, care pe rând au dat masa la 22-25 de elevi, servindu-li-se gratuit 2-3 feluri. Este de dorit ca din plantele și florile uscate de elevi să se prepare ceaiul pentru un număr mai mare de elevi, iar cantina așa cum a fost organizată, să funcționeze și în noul an școlar. Atât elevii școlii primare cât și elevii școlii secundare au prestat în mod real munca de folos obștesc.

4. Bisericele: a) Biserica parohială din satul Pociovaliștea: Sfântul locaș este construit în anul 1909 din paianță, fiind bine întreținut, pardoseala din tindă a început să putrească, este necesar să fie înlocuită. Curățenia nemulțumitoare, se constată că nu se dă destulă atenție curățeniei, în special la icoane. Sf. vase nu au fost bine pregătite, observându-se pe sf. potir urme de sf. împărtașanie; preotul aduce scuza că slujba făcându-se în „sobor” a fost un preot însărcinat cu rânduiala sf. vase. Cimitirul este bine întreținut și închis.

b) Biserica din satul Sitești: Construită în 1889 din paianță, se prezintă ca întreținere în stare mulțumitoare. În interior curățenia lasă mult de dorit, icoanele nefiind curățite de foarte mult timp. Părintele protoereu va

obseva aspru pe cântăreț și va atrage luarea aminte a preoților. Obiectele și vasele sfinte curate și bine păstrate. Cimitirul îngrădit cu ștchet se prezintă mulțumitor.

c) Biserica filială Tomeni: Construită în 1927 este din paianță acoperită cu șită. Se prezintă în bună stare de curățenie, iar întreținerea este bună. Sfintele obiecte și vase, bine și curat păstrate. Se constată că biserica nu mai are sf. mir și se va interveni la protoierie spre a i se da. Cimitirul se prezintă mulțumitor, fiind nevoie de a pune ordine mai multă. În această parohie fiind 2 preoți (unul ajutor) și având 3 biserici, este necesar a se face slujbele de fiecare preot în câte o biserică, astfel că în loc de a se face slujba odată pe lună la fiecare biserică, se va putea face la 2 săptămâni.

5. Primăria: Localul este din bârne tencuite, având acoperișul de șită foarte uzată. Se compune din 2 camere, una din ele utilizată pentru birourile primăriei este mai bine întreținută, cealaltă trebuie reparată, căci pătrunzând apa va putrezi. Mobilierul suficient este în stare mulțumitoare. Registrul inventar al averilor mobile și imobile este în valoare de lei 31 080, trebuie refăcut eliminându-se arhiva ce greșit s-a trecut. Registrul de valori și solduri conține recipise în valoare de 3 725 lei. Suma fiind prea redusă, serviciul financiar va controla conturile de gestiune pe ultimii 10 ani spre a vedea ce recipise nu sunt înregistrate. Registrul de prestații este întocmit, dar primăria nu are încă înaintat spre aprobare regulamentul prestației pe anul 1941-1942. De asemenea planul lucrărilor ce trebuie a fi executate în acest an nu este aprobat de dl. pretor, iar deciziile întocmite de primar nu sunt înaintate. Să se execute în cel mult 2 săptămâni. În procesul verbal de recepție al lucrărilor efectuate pe anul 1940-1941, se constată că din prestațiile prevăzute în valoare de lei 119 250 s-au efectuat lucrări în valoare de lei 102 500, realizându-se 548 m³ pietriș și 13 940 metri de săpături de șanțuri. Planul de cultură a fost detaliat pe gospodării grupate pe sectoare, realizându-se 45 ha grâu și 605 ha porumb. Ancheta agricolă ce s-a întocmit nu corespunde cu adevărul,

întrucât sunt terenuri agricole ce nu sunt înregistrate. (...) Comuna nu are grajd comunal și nici masculi de reproducție, cu toate că locuitorii au 115 vaci. (...) Deciziile pentru ajutorarea familiilor de concentrați s-au întocmit în număr de 146, dar nu se dispune de un tabel cu evidența lor. (...) Din toate cele constatate precum și din reclamațiile locuitorilor, constatând că primarul comunei nu corespunde așteptărilor și nu este un destoinic conducător al comunei se va înlocui cu un altul recomandat de pretură.

6. Situația financiară: Bugetul comunei pe exercițiul în curs nici până astăzi nu a fost întocmit și înaintat spre aprobare. (...)

Starea de spirit bună, populația a cerut și are porumbul pentru hrană, asigurat de centrul cooperatist Novaci.”

Cristian GRECOIU

INSCRIȚIE PE O PLACĂ DIN CERAMICĂ DE ACUM 800 DE ANI VALABILĂ ȘI ASTĂZI

Pe o placă din ceramică descoperită la Toledo, oraș situat în centrul Spaniei, declarat în anul 1986 Patrimoniu Mondial de UNESCO, societatea era descrisă astfel în urmă cu 800 de ani:

Săracul muncește.
Bogatul îl exploatează.
Militarul îi apără pe cei doi.
Contribuabilul plătește pentru toți trei.
Leneșul se odihnește pentru toți patru.
Bețivul bea pentru toți cinci.
Bancherul îi lasă fără bani pe toți șase.
Avocatul îi minte pe toți șapte.
Medicul îi omoară pe toți opt.
Groparul îi îngroapă pe toți nouă.
Politicianul trăiește pe spinarea celor zece.
S-au schimbat cu ceva lucrurile după 800 de ani?

(Mesaj primit de la Dl. Ambasador Valeriu Tudor, fratele distinsei profesoare Lucia Silvia Podeanu).

”SĂ-ȚI ÎNCHINI VIAȚA ADEVĂRULUI”

Jean-Jaques Rousseau

Să-ți viața adevărului. Așa ar trebui să fie. Numai că lucrurile nu stau chiar așa. A spus-o de altfel și Pablo Neruda: „Adevărul este că nu există adevăr.”

Cu toții suntem într-o continuă căutare a adevărului și fiecare trăiește cu impresia că l-a găsit.

Din păcate, în societatea de astăzi, adevărul pare să devină un cuvânt tot mai abstract. De multe ori suntem puși în situația de a spune sau nu adevărul, ori de a ocoli răspunsul spre a nu deranja pe cineva.

Trăim într-o societate cu oameni cu mentalități diferite. Sunt oameni care caută echilibrul în societate, care nu se lasă ademniți de minciuni și ipocrizii. Sunt oameni în societate a căror „meserie” este minciuna, ca mijloc de a-și face loc și atinge scopurile. Pentru ei, contează doar scopul, indiferent de mijloacele utilizate pentru atingerea lui. De cele mai multe ori aceștia reușesc și pentru că cei care ar trebui să facă distincția

între adevăr și minciună sunt superficiali în gândire, ori sunt cuprinși de aceleași obiceiuri ascunse, fiindcă aproape în permanență, cel care nu spune adevărul îți apare ca cel mai apropiat prieten.

Se minte foarte mult în societatea de astăzi. În justiție, oamenii sunt puși să jure cu mâna pe Biblie: „Jur că voi spune adevărul și nu voi ascunde nimic din ceea ce știu, așa să îmi ajute Dumnezeu”. Unii îl spun, alții, fără frica lui Dumnezeu, pentru o sumă derizorie ori o sticlă de vin, nu îl spun.

Avem destule exemple în care și cei puși să aprobe adevărul greșesc, cu bună sau rea știință. Mass-media ne oferă destul de des exemple de cum nu se respectă adevărul.

Se minte aproape peste tot. Se minte în familie, în școală, în societate. Minciuna a devenit o profesie, de sus până jos. Vedem cu toții destul de des pe ecranele

televiziunilor tot felul de minciuni spuse de oameni care ar trebui să fie model pentru întreaga societate. Ceea ce am văzut însă în ultimile două săptămâni, depășește orice limită a responsabilității pentru soarta Țării și a poporului român. Unde mai există puritatea bunilor și străbunilor noștri?

Din păcate, tânăra generație, cea care va trebui să preia destiele țării, trăiește într-un mediu stăpânit de minciună și ipocrizie. Este timpul ca toți factorii responsabili, familia, școala, biserica, să facă mai mult pentru educația tineretului în spiritul adevărului. Numai așa societatea poate progresa, cu oameni corecți, cinstiți și drepecți, nu cu oameni al căror unic țel este acapararea puterii, prin orice mijloace.

Constantin DĂRVĂREANU

Peste doar cinci zile ar fi împlinit 75 de ani de viață

LUCIA SILVIA PODEANU:

Cuibărită într-o floare

Eliberat de
trupul ostenit,
De multe patimi
Pământene,
Sufletul meu
pe drumuri
A pornit
Către-implinirea
lui în altă
Vreme.
Imaculata floare
de cireș
Îi priveghează
calea și zborul
spre steaua
noastră albastră
Unde de-o veșnicie
tu m-aștepti,
În constelația
pe care o priveam
În serile senine
De la fereastră.
Acolo, cuibărită
într-o floare
E iubirea noastră.
Acolo, pe nesfârșita

PROF. LUCIA SILVIA PODEANU

Peste doar cinci zile ar fi împlinit 75 de ani de la naștere. S-a născut la Focșani, la 29 iunie 1942, din părinții Floarea Rauca și Mărgărit Tudor, al cincilea copil din cei șapte ai familiei. A urmat cursurile gimnaziale și liceale la Liceul „Alexandru Ioan Cuza” din Focșani. După terminarea liceului s-a înscris la Facultatea de Limba și Literatura Română a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. După un an s-a transferat la Facultatea de Limba și Literatura Română a Universității București, unde a studiat cu Gorge Călinescu, Tudor Vianu, Zoe Dumitrescu Bușulenga, Eugen Simion, renumiți profesori care i-au marcat întreaga viață.

În anul 1964 s-a căsătorit cu medicul Grigore Podeanu, cu care a fost împreună 44 de ani, până în anul 2008, la moartea acestuia.

Din 1965, Lucia Silvia Podeanu a fost profesor de limba și literatura română la Liceul Teoretic Novaci. 35 de ani de activitate didactică, profesor gradul I.

Șase volume de versuri și proză de mare valoare, o carieră didactică de excepție, un model de conduită în familie și societate.

În urmă cu aproape doi ani (3 august 2015) a plecat spre ceruri. Prof. Lucia Silvia Podeanu, cea care peste doar cinci zile ar fi împlinit 75 de ani de viață, n-a murit însă. Trăiește prin ce a lăsat în urma sa, iar noi, novăcenii, avem datoria să nu uităm niciodată că a lăsat o operă de mare valoare cu care ne mândrim.

Constantin DĂRVĂREANU

mare vor dansa
-doi lotuși-
strălucind în nopți
stelare.

Se tot leagănă

Se tot leagănă-n tre frunze luna
Ca un trup cu suflet beat,
Aruncând în verigi lumina
Peste cuvertura mea de pat.

Tot nu vreau s-o iau în seamă,
Ea-mi tot stăruie-n priviri
Și-mi aduce-n miezul nopții
Mult uitare amintiri ...

Un miros de primăvară
Intră în odaia largă
Tu, cu pas neauzit,
Scoțând mâna de la spate,
Îmi aduci deodată-n față
Un buchet de violete parfumate.

Și, uitând de luna beată
Și de dansul ei nocturn,
Amintirile se picur
Iar eu nu mai pot să dorm.

Este zi de sărbătoare

A căzut soarele-n
Iarbă
în stropi uzi de
diamante,
străluciri multicolore
joacă hora
în poiană,
în mișcări fluturânde
elegante și
vibrante.

Inundate de lumină,
parfumate flori
de măr
stau cumiți
în așteptarea
fluturilor.

Vin albine și vin
fluturi,
sărutând floare
de floare,
în micuța mea
livadă
este zi de sărbătoare.

Romanța florii de cireș

Te-am așteptat o
iarnă-ntreagă,
să furi lumina din
zăpezi, să te răsfeți pe
ceruri limpezi,
albastre cum sunt
în povești,
și ai venit cu
strălucirea
luminii care a-mbobocit
îngenunchind toată
durerea
și să-mi găsești
dorul pierdut.

Ești floare ce aduce-n
lume
renașterea în zi
de-April,
speranța în zilele mai
bune
și râsul vesel de copil.

Împodobești toată livada
Cu valuri albe parfumate,
Minune-n bulgări aninată
Și sfântă ca o Precurată.

NEPREȚUITA NOASTRĂ ZESTRE

De vreo cinci mii de ani de când s-a trezit spiritul în om, acesta a constatat că fiecare dintre noi avem două forme de bogăție: materială și spirituală. Treptat s-a aflat că bogăția materială (pământ, unelte, case, turme, bani etc.) este perisabilă, în vreme ce bogăția spirituală este nepieritoare. De aceea, o astfel de bogăție a fost cultivată de toate popoarele, de toate comunitățile umane.

În urmă cu puțin timp a văzut lumina tiparului o carte despre această zestre, despre această bogăție spirituală a Novaciului. Cartea este scrisă de domnul C. Dărvăreanu și este rodul muncii sale, am zice, de o viață. Studiind cu atenție lucrarea, am descoperit nu doar extinsă arie a creațiilor culturale din această localitate, dar și profunzimea pătrunderii în marile taine ale lumii, lucrurilor, timpului și condițiilor omului sub vreme, cum zicea L. Blaga. Autorul, cum este și firesc, prezintă mai întâi creațiile novăcene, legate de momentele fundamentale ale vieții omului: naștere, căsătorie, moarte sau de cele ale muncii, cum sunt urcatul sau coborâtul oilor. Descrierea amănunțită a ritualurilor de la naștere, nuntă sau înmormântare, constituie un adevărat îndreptar pentru generațiile care sunt și care vor veni în vederea cunoașterii sensurilor și semnificațiilor tuturor actelor, acțiunilor și activităților specifice acestor evenimente. Desigur, toate aceste activități constituie osatura valorilor noastre culturale care vin de departe din istorie. Ele alcătuiesc un fel de cifru cu ajutorul căruia putem înțelege mult mai profund momentele cruciale din viața omului, sensurile adevărate și îndrumările ce se pot desprinde

pentru fiecare om. Din zona zestrei culturale novăcene nu pot lipsi costumele naționale specifice și hora. Stăpânind bine temeiurile care se află încorporate în multitudinea de semne și simboluri de pe cusăturile ungurenești, autorul lucrării descifrează pendularea culorilor prezente în acestea în raport cu vârsta celor care le poartă, comuniunea cu superbe costume din Mărginimea Sibiului, Alba sau Hunedoara. De fapt, cu zonele în care încă mai supraviețuiește elementul dacic, după cum se poate observa cercetând îmbrăcămintea dacilor de pe Columna lui Traian. Descrierea costumului popular este una antologică și poate servi oricând ca manual pentru cei care vor să cunoască din punct de vedere etnografic portul specific Olteniei de sub munte.

Răsfoirea lucrării te face vrând-nevrând să te oprești mai mult asupra poeziilor populare auzite de la novăceni de-a lungul timpului. Atenția ne este atrasă de multitudinea de creații folclorice unde se înfățișează condiția omului în lume. Astfel, de pildă „Trage babă cu bobii”, poetul anonim roagă ghicitoarea să-i spună „de ce codru-n glăbenește/ omul de ce-mbătrânește”. Răspunsul este înscris într-un vers de rară profunzime „codru-l bate iarna grea/ și pe om inima rea/codru-l bat vânturile/și pe om gândurile/dar de codru tot îi bine/ca el toamna-ngălbenește/și frunza-i se vestejește/primăvara înverzește/și din nou întinerește/numa' eu, sârman de mine/nu mai pot să trăiesc bine/c-apuca-i de-mbătrânii/ nu mai pot întineri”. Din cele câteva sute de poezii populare cuprinse în lucrarea Novaci-lada de zestre, ne oprim și asupra celei

intitulate „Cântă păsări și s-alină” : „Cântă păsări și s-alină/Către seară, pentru cină/Numai eu n-am ce cina/N-am nici cu cine m-alina.../Vai de pasăre străină/N-are parte de hodină/Nici nu cântă, nici nu cină/Inima-i e numai tină.” După cum lesne se poate observa, creatorul anonim descrie condiția grea a omului în lume, neîmplinirile și obstacolele vieții care-l apasă. Dar asemeni eroilor din Legendele Olimpului, omul nu se dă bătut și până la ultimele clipe de viață luptă cu astfel de obstacole, trecând în lumea de dincolo ca un adevărat erou.

O analiză aparte ar trebui făcută poeziei pe care am putea-o intitula „Balada lui Dumitru”, o varietate a Mioriței novăcene, bazată pe un fapt real, petrecut acum vreo 70 de ani. Aici notăm doar câteva versuri: Frunzuliță trei bujori/Ciobănași de la miori/Unde îți fu zis să mori?/Pe o stâncă între flori, /Într-un vârf de munte-nalt/La o umbră de brad rotat,/Lâng-o apă curgătoare,/Lângă cerul plin de soare,/Lângă patru țancuri grele/Lângă lună, lângă stele”.

Novaci – lada de zestre este, după cum am subliniat în puține rânduri de mai sus, o carte care exprimă spiritul autentic al culturii novăcene străvechi. Ea ar trebui citită de fiecare dintre noi și mai ales de către noile generații, pentru a înțelege că oamenii de pe această frântură de relief de sub Parâng creează nu numai bunuri materiale, ci și nestemate culturale care au străbătut și vor străbate multe veacuri.

Prof. univ. dr. N. VINȚANU

După doi ani și jumătate, repet:

ALLES GUTE, HERR IOHANNIS!

Scriam în numărul 15 al publicației „Novăceanul” din 29 noiembrie 2014, într-un articol intitulat „Alles Gute, Herr Iohannis!”:

„Cum a putut să ajungă președinte domnul Klaus Iohannis? Tocmai prin această lecție dată clasei politice, prin dorința de schimbare manifestată prin decizia poporului și nu a liderilor partidelor politice care au fost ascultați destul în cei 25 de ani. Pe întreaga campanie electorală, Dl. Klaus Iohannis a dovedit că este un om serios, un om care și-a meștejuit bine orice răspuns, cu respect și bun simț. Oricărui provocări, jigniri, încercări de intimidare, înjosire, Iohannis le-a răspuns cu eleganță, cu bun simț.

S-a spus de multe ori că ce, am ajuns să ne conducă Țara un străin, așa cum am auzit și unele voci prin Novaciul nostru. Dincolo de faptul că Iohannis nu este un străin, ci este român născut și crescut în România, mă întreb și eu: păi, n-am avut destui români la conducerea Țării până acuma? Și cum ne-a fost nouă, nu politicianilor despre care ne este dat să aflăm lucruri mizerabile?

Klaus Iohannis, prin demersurile făcute încă din prima zi după aflarea rezultatului votului și în zilele următoare pare a fi visul spre care s-a îndreptat poporul român.

Acum, Președintele Klaus Iohannis, care a ajuns în două rânduri și la Novaci, fără să producă vâlvă în jurul său, trebuie să mediteze profund asupra a ceea ce ar fi de făcut pentru această Țară, pentru poporul român. Să nu fie o dezamăgire, așa cum au fost multe în cei 25 de ani”.

Știu că sunt mulți care nu-l agreează pe Klaus Iohannis, chiar și unii novăceni. Dreptul la liberă exprimare aparține fiecăruia, așa că nu le contest părerile. Ce constat eu, personal, dar și mulți novăceni, ca de altfel majoritatea românilor, la doi ani și jumătate de la publicarea aceluia articol?

Klaus Iohannis este cu adevărat Președintele României, al tuturor românilor care doresc binele Țării. A dovedit pe toată perioada de la alegeri și până în prezent că este un om serios, cu respect și bun simț. Unii au zis că scoate cu greu cuvintele din gură. Da, așa este, uneori. Numai că nu scoate orice din gură, mai întâi gândește, analizează și apoi vorbește. Nu-i place să stea toată ziua pe ecranele televizoarelor, cum au făcut și fac alții. O face doar atunci când este nevoie, când are de comunicat ceva important pentru Țară și popor. Este receptiv la toate problemele Țării, interne, dar și de politică externă. Atunci când observă derapaje de la bunul mers al treburilor în Țară, spune răspicat tot ceea ce consideră că este greșit, laudă inițiativele valoroase și îndeamnă mereu la respectarea legilor, a Constituției României.

Klaus Iohannis apare tot mai mult ca un adevărat bărbat de Stat. Ținută impunătoare, respect, bun simț, corectitudine, vizionar perfect al lumii și problemelor lumii contemporane. Toate acestea l-au făcut apreciat nu doar în Țară, ci, mai ales, în Lume. Donald Trump, Angela Merkel, Macron, trei mari lideri mondiali, au văzut în Klaus Iohannis personalitatea omului preocupat de destinele Țării și poporului său, dar și de soarta întregii Lumi. Oare, Donald Trump, Președintele S.U.A., l-a invitat în Biroul Oval de la Casa Albă, doar așa că-i plac ochii lui Iohannis? Donald Trump a văzut în Klaus Iohannis omul pe care se poate conta, omul-garanție a noii politici americane.

În popor, și pe timpul comunismului, și după, se tot vorbea că așteptăm să vină americanii. Se pare că, abia acum așteptăm cu adevărat sosirea americanilor. Meritul principal este al Președintelui Klaus Iohannis, așa că nu-mi rămâne decât să spun din nou: „Alles Gute, Herr Iohannis!”.

Ce mai poți spune despre Klaus Iohannis după o asemenea vizită, când Trump îi spune Președintelui României: „Vă mulțumesc că sunteți aici, sunt onorat”. „Sunteți aliații noștri și o țară grozavă”. „E o mare onoare să vă primesc, un aliat adevărat”. „Sunteți un prieten bun pentru America”.

Iar după întâlnirea de la Casa Albă, președintele S.U.A. a publicat pe Facebook un mesaj în care anunța că „Viitorul României și al relațiilor ei cu Statele Unite ale Americii este foarte, foarte strălucitor” și în continuare a repetat: „A fost o onoare să-l primesc pe Klaus Iohannis la Casa Albă”.

O vizită istorică pentru România, iar Klaus Iohannis un bărbat de Stat cum rar se poate vedea, cu prestanță și ținută ireproșabilă, un om foarte serios, un om cu responsabilități majore nu doar pentru România, ci și pentru întreaga lume. Așa l-a văzut și îl vede cel mai puternic om al Planetei, Donald Trump, așa l-a văzut Cancelarul Germaniei, Angela Merkel, unul dintre cei mai puternici oameni din U.E. Important ar fi să-l vadă la fel și Dâmbovița noastră care a dat în ultimele două săptămâni cel mai mizerabil spectacol de cum poate conduce un guvern, Țara.

Constantin DĂRVĂREANU

AURUL CĂLUGĂRIILOR

Prof. univ. dr. N. VINȚANU

Bătrânii povestesc că plaiurile și munții noștri sunt plini de aur, îngropat aici de sute și chiar mii de ani. Novaciul a alcătuit multe secole un punct important la frontiera dintre Țara Românească și Austro-Ungaria. Se spune că adesea haiducii își îngropau comorile în aceste locuri, pentru a scăpa de putere și pentru a trece mai ușor în Transilvania. Așa se face că mai peste tot căutătorii de comori au făcut săpături, dar se pare că n-au găsit mai nimic. O excepție este aurul călugărilor de la Schitul Dumbrăviței, găsit de un cioban...

În acel an, desprimăvărarea se făcuse mai devreme decât de obicei. Tânărul cioban, pe nume Ciculescu, umbla pe plai cu cioporul de oi încă de la sfârșitul lui Februarie. Ai lui veniseră aici de peste munți, cu câteva decenii în urmă. Își înghebase o gospodărie, ca toți ceilalți, care le asigura existența zilnică. Trăind din greu, răposaseră de timpuriu, rămânând doar copiii, Gheorghe și Leana.

O întâmplare petrecută pe la Blagoveștenii avea să zguduie din temelii soarta Ciculeștilor. Într-o zi, tânărul Gheorghe, urcând cu turma spre Știubei, a văzut de departe ceva strălucind în razele soarelui, la marginea unei râpe. Cum înghețase bine noaptea, omul a crezut că lucește ceva gheață în bătaia soarelui. Așa că, după ce a mai stat vreme de un ceas pe cojocul peticit, s-a îndreptat în direcția râpei cu pricina. Strălucirea se mai domolise, dar tot era prezentă. Intrigat, omul a lăsat cojocul în grija câinilor și a plecat spre acea râpă aflată nu departe de fostul schit din plai. Așezământul monahal fusese închis cu multe decenii în urmă, iar acum locurile acestea erau pustii și cam ocolite de oameni, fiindcă se spunea că pe aici umblă duhurile călugărilor.

Ajuns la marginea râpei, ciobanul descoperi ceea ce nici prin gând nu-i trecea: un mestecăn răsturnat de vijelia ce fusese cu câteva zile în urmă, iar lângă rădăcinile smulse din pământ, o căldărușă plină cu galbeni. „Aurul călugărilor!”, își spuse acesta, pentru că auzise de la ceilalți bătrâni din sat că pe la Dumbrăvița ar fi îngropată comoara celor care l-au slujit aici pe Dumnezeu sute de ani. Aidoma unei fiare încolțite, Ciculescu s-a uitat în toate părțile dacă îl vede cineva că a găsit aurul. După ce se asigură că este pustiu pretutindeni, ciobanul golește galbenii în traista cu merinde pe care o avea atârnată de gât. Cum tot rămân destui, acesta îi îndeasă în sân, în buzunarele de la vestă și chiar în obielele de la opinci, după care pleacă spre turmă, având într-o mână căldărușă de aramă în care stătuse comoara poate sute de ani.

O vreme a stat pitit în feriga uscată și a tot observat dacă nu mai este cineva pe plai care să-l fi văzut. Spre seară a îndreptat încet turma spre casă. La intrarea în sat a întâlnit o femeie cu vacile care l-a întrebat de ce merge așa agale. Inima i s-a făcut cât un purece, dar a mormăit că este cam bolnav și abia merge. Odată venită noaptea, ciobanul a început, la lumina opaițului, să cerceteze comoara. A apreciat că ar fi cam 10 kilograme de monede de aur: multe mahmudele turcești, crăițari,

coroane sau florini din Austro-Ungaria sau alte țări. Simțea o plăcere deosebită să încerce în dinți fiecare monedă dacă este aur curat.

Trecuse miezul nopții, când tot numărând sau încercând monedele de aur, aude o bătaie puternică în geamul murdar de la fereastră. Era pădurarul care se întorsese de la o pândă pentru vânătoarea lupilor. Văzuse la ora aceea târzie lumina aprinsă la Ciculescu și privise spre geam, observând că ceva strălucește pe masa din mijlocul camerei. Buimăcit, ciobanul a deschis repede ușa, iar pădurarul, observând comoara, îl întreabă cu glas poruncitor de unde are banii. Fără a mai aștepta răspuns, pădurarul îl somează pe cioban să împartă comoara cu el, altfel îl denunță la autorități. Ciculescu, speriat de moarte, spune ca va împărți, desigur, comoara cu pădurarul.

Au numărat banii, au făcut două grămezi de galbeni și și-a ales fiecare partea. Pădurarul simțind că poate să-l păcălească ușor pe cioban, îi propune acestuia să ia el toți banii și să se ducă în Transilvania să-i schimbe, pentru că în România faci pușcărie dacă te prind autoritățile ca ai o comoară și nu o predai statului. Cu inima îndoită, Ciculescu acceptă propunerea. Astfel, pădurarul pleacă cu tot aurul în raniță și dus a fost, chipurile, peste graniță, în Ardeal.

La vreo săptămână, pădurarul vine spre seară la casa lui Ciculescu, înjurând de mama focului și spunând că din cauza comorii găsite l-au bătut finanții unguri de i-au rupt oasele și i-au luat toți banii. Drept dovadă, pădurarul arată niște vânătăi pe față, spinare și pe picioare, care îl conving oarecum pe cioban. Acesta, ca orice om cinstit, spune oftând că după cum se vede treaba, comoara nu a fost să fie a lor.

Peste vreun an și ceva, în 1916, a început Războiul pentru eliberarea Transilvaniei. Ciculescu a fost trimis pe front încă din primele zile. Patrula din care făcea parte, în timp ce cerceta un podeț peste un râu, dincolo de Petroșani, a murit în totalitate, podețul fiind aruncat în aer de către inamici, adică de trupele austro-ungare.

După ani și ani, s-au auzit mai multe despre soarta aurului călugărilor. Pădurarul a simulat că trece granița în Transilvania, el dormind câteva nopți sub un brad mare de la Măgură. Ca să scape de orice bănuială că ar fi furat comoara, s-a spus că acesta ar fi mituit comisia de încorporare cu doi galbeni pentru ca Ciculescu să fie imediat imobilizat în armată și alți doi galbeni a dat celor care l-au trimis pe cioban să cerceteze podețul care a sărit în aer.

După ce s-au liniștit lucrurile, pădurarul s-a îmbolnăvit grav și a zăcut câțiva ani. Gura satului a comentat că boala a fost pedeapsa pentru înșelătoria făcută. Desigur, multă lume poate crede și azi așa ceva. Cert este că urmașii pădurarului au devenit oameni înstăriți, iar neamul Ciculeștilor s-a stins. A rămas până acum vreo 50 de ani căsuța lor, care a fost dărâmată fără să se știe prea bine drama care s-a petrecut aici...

Rămâi clipă...

Prof. univ. dr. N. VINTANU

Zilele trecute, pașii m-au îndreptat spre Pârâul Târlor din Plaiul Novaciului. Bătrânii spuneau că, în urmă cu aproape un secol, aici puteai vedea numeroase turme care se pregăteau pentru urcatul la munte. De altfel, anumite forme de relief de aici poartă și azi denumirea care atestă cele de mai sus: Bolovani Roibului, Dosul lui Caragel, Târnița, Bordee, Stâneică, Fântâna Vârzarilor, Fântâna Oprii etc. Așezat în vârful stâncilor care au alcătuit cândva Pietrele Fagului, distruse în bună măsură de către cei care acum vreo 30 de ani au început reamenajarea șoselei Transalpina și aveau nevoie urgentă de pietriș, privesc cu nesaț locurile unde cu zeci de ani în urmă cunoșteau zarva urcatului oilor la munte al ungurenilor. Acum este o liniște care te înfioară. Toată zarva aceea a amuțit demult, doar câteva pâlcuri de vaci mai pasc pe la marginea Pădurii Strugazului sau spre Târnița.

Cobor încet spre Izvorul Târlor, acolo unde, cândva, țâșnea apa

din stâncă. Tresar puternic văzând că nu mai este nici urmă de acel izvor despre care se spunea că are cea mai buna apă din zonă. Bălăriile, ferigile, mărăcinișul au invadat totul, rămânând doar un fel de mărghilă cu apă, cum se spune pe aici, și din care se mai adapă vacile. O revoltă interioară mă cuprinde și încerc să scormonesc cu ciomagul pe care îl port cu mine, ori de câte ori merg la plai.

După un timp observ că din stânca roasă de vreme undeva mai spre vârf se prelinge vechiul izvor. Dislocând mai multe pietre, firul de apă începe să-și facă loc. Cu urechea plecată la pământ, ascult susurul ușor al apei care produce un fel de concert al bucuriei că a scăpat de strânsoarea granitului. Aștept câteva clipe limpezirea apei, apoi beau cu nesaț din lichidul dătător de viață. Simt cum îmi cresc puterile, cum apa aceasta, aidoma celei primordiale, te face să simți că trăiești.

Tolănit în covorul de flori de alături, las gândul rătăcitor să umble

încoace și-ncolo. În minte îmi răsar chipurile ciobanilor care au trăit pe aici : aproape toți cu plete bogate și mustăți stufoase, cu fața rumenă, arsă de soare, cu ochi scilpitori, ținută zveltă, cu voce puternică și având pe umeri nelipsitul cojoc mișos și, desigur, ciomagul noduros de corn, iar la chimirul lat, fluietul...

Zgomotul unui automobil care urcă spre munte, pe Transalpina, mă trezește din visare. Mă ridic și fac vreo 10-15 pași spre șosea să văd mai bine pe cei care îmi întrerupseseră fermecătoarele clipe. Sunt câțiva turiști care urcă la Rânca. Dinspre automobil aud mai multe sunete stridente, specifice sonorităților muzicii străine. În urma lor, vin alte câteva mașini încărcate cu turiști. Îi aud cântând ceva ce nu înțeleg, probabil un cântec în altă limbă sau din altă lume decât a noastră de pe aici.

Mă reîntorc la izvorul dătător de viață. Sorb iarăși pe săturate din apa aceasta care te face să fii racordat

temeinic la filonul autentic al comuniunii cu natura. Apoi, preț de vreo jumătate de oră, ascult cântecul apei care iese din stâncă. Ce minunăție, ce armonie superbă! Liniștea codrilor din jur, ciripitul cintezei și al sfranciogului, care probabil au cuiburile prin apropiere, întregesc această magnifică simfonie a naturii. Aceasta mă face să strig cu voce tare „rămâi clipă!”

Gândul că sute, poate mii de oameni, trec pe lângă aceste frumuseți neasemuite și nu le observă, începe să mă doară. Durerea lăuntrică se accentuează, constatând că tot mai mult înțelepciunea și bucuriile simple ale celor de demult sunt uitate. Locul lor este luat de un amestec de fapte, gânduri sau trăiri contorsionate, confuze și străine de sufletul celor care au trăit aici înaintea noastră. Constatarea face loc încet-încet unui gând care mă cutremură – noua civilizație ne dezrădăcinează, ne face să nu mai putem înțelege și trăi frumusețea și bucuriile simple...

Sport

Campionatul Național de Viteză în Coastă „Dunlop”, „Cupa Gorjului – Acasă la Brâncuși”, Rânca 2017

În organizarea Ministerului Tineretului și Sportului, Clubului Autocorex și Federației Române de Automobilism Sportiv (FRAS), în zilele de 10 și 11 iunie 2017, la Novaci s-a desfășurat cea de-a treia etapă a Campionatului Național de Viteză în Coastă „Dunlop”, „Cupa Gorjului – Acasă la Brâncuși”, Rânca 2017.

Traseul stabilit de către organizatori, în lungime de 5,025 km, având o pantă maximă de 12% și o diferență de nivel de 342 m între start și sosire, este unul dintre cele mai spectaculoase din întreg campionatul.

În competiție s-au înscris 75 piloți, între care Campionul Național Absolut din 2016, Bogdan Cuzma, pe Mitsubishi EVO IX, Paul Andronic, pe Mitsubishi Lancer EV, bulgarul Lyuben Kamenov, pe Mitsubishi Lancer EV, campionul Bulgariei la viteză în coastă, ori vedeta TV, Dani Oțil pe Renault Clio RS.

La finalul etapei a treia a Campionatului s-au înregistrat următoarele rezultate: Cupa Gorjului a fost câștigată de pilotul Andrei Dumitrescu la bordul unui monopost Tatuus, depășindu-i pe bulgarul Lyuben Kamenov și pe campionul de anul trecut, timișoreanul Bogdan Cuzma. Andrei Șerban a câștigat clasa „Două

roți motrice” (F2), pilotând o Skoda Fabia de clasa H2. Primul loc la categoria GT a fost câștigat de Armando Battocchi, pe Ferari 458 Challenge.

La debutanți, primul loc a fost obținut de Cosmin Bălan (Renault Twingo de clasa N1. La clasa „Diesel”, primul loc a revenit lui Bogdan Samoilă.

Au fost două zile în care renumiții automobiliști din țară și-au măsurat forțele pe traseul stabilit pe „Transalpina”, două zile în care de câștigat nu au avut doar sportivii, ci și sutele de turiști care au urmărit cu sufletul la gură întrecerile.

Constantin DĂRVĂREANU

UMOR cu General-scriitor, ION STAICU

- Mărie, io amu mă duc! Mult nu mai am! Dar vreau să știu și eu: m-ai înșelat tu vreodată?

- Apăi, mă Ioane dragă, io ți-aș zice. Dar dacă nu mori?

- Dragă, trebuie să-i spui fiului nostru să nu se însoare cu proasta aceea!

- Asta-i culmea, de parcă pe mine m-a atenționat cineva ...

- Mămico, mi-ai spus că îngerașii au aripioare și pot zbura!

- Desigur draga mea.

- Aseară când tu nu erai, am auzit cum tata îi spunea bonei „îngerăș”. Ea când o să zboare?

- Măine dimineată, scumpo, mâine dimineată ...

- Deci, stimați colegi, secretara noastră a născut astăzi. Dăm toți câte 100 lei și analiza ADN!

- Logodnicul lui Lili este mai tandru ca tine, îi spune mereu „perla mea”!

- El este bijutier. Eu sunt ginecolog, cum ai vrea să-ți spun?

- Ai poze nud cu viitoarea ta soție?

- Nu.

- Vrei câteva?

- Tati, tati, de unde am luat inteligența, de la tine sau de la mami?

- De la maică-ta cu siguranță, că eu o mai am!

- Spune-mi de ce te dai cu așa ceva pe față!

- Ca să mă fac frumoasă!

- Și de ce nu te faci?

- Ce mai faci, dragă?

- Sunt supărată. Soțul meu m-a ofensat grav.

- Cum așa?

- L-am rugat să-mi dea 200 de euro ca să mă duc la un cabinet de înfrumusețare, iar el s-a uitat la mine și mi-a dat 500!

COLEGIUL DE REDACȚIE:

Constantin DĂRVĂREANU, redactor șef
Nicolae VINȚANU, redactor șef adj.

Otilia GIURCA, redactor

Elena BASARABĂ, redactor

Tel. 0744 656 726, e-mail: darvareanu@yahoo.com

Ziar tipărit cu sprijinul
Primăriei
și Consiliului Local Novaci
și al obștilor de moșneni din Novaci,
Pociovaliștea și Cernădia.

Pre-press & print:

Tipografia
ProdCom

S.C. TIPOGRAFIA PROD COM S.R.L.
Târgu-Jiu, Gorj, str. Lt. Col. Dumitru Petrescu, nr.20
Tel. 0253-212.991, Fax 0253-218.343
E-mail: tipografia.prodcom@gmail.com

Tehnoredactare:
RODICA TEIȘI